

başarıya giden

konu anlatan soru bankası

9. SINIF COĞRAFYA KONU ANLATAN SORU BANKASI

Dikkat! Kitabın tamamı yüksek düzeyde görsel, sanatsal ve akademik işçilik ürünüdür.

Her hakkı **Tammat Yayıncılık ve Eğitim Danışmanlık San. Tic. Ltd. Şti'**ye aittir.

Lütfen tamamen ya da kısmen kopya etmeyiniz.

Kopya ediyorsanız sevmişsiniz, demektir.

O hâlde satın alın yenilerinin yazılmasına vesile olun.

genel yayın yönetmeni : Süleyman TOZLU

editör : Yunus SEVİNDİK

ISBN : 978-605-274-014-9

baskı : Aykut Basım Yayın Matbaacılık San.Tic.Ltd.Şti.

baskı tarihi : 2019

yayıncı sertifika no : 44353

Şenlikköy Mahallesi Cevizli Sokak No:16 D:6

Florya Bakırköy/İstanbul

t/ +90 212 424 00 64

bilgi@tammatyayincilik.com

www.tammatyayincilik.com

HAMLEDE 3 MAT

nedir?

Hamle **1**

kuralı öğren

O hücrede anlatılması gereken kural ya da formülü içerir.

Hamle **2**

örneği incele

Verilen kuralı en iyi açıklayan örneği içerir.

Hamle **3**

bir de sen dene

Özel bir sıralama ile hazırlanmış sorularla öğrenilenlerin pekişmesi sağlanır.

coğrafya "3 hamlede mat" edilir mi?

de ne demek?

Bu kitaptaki hiçbir soru rastgele yazılmadı!
Bu sebeple "**akıllı hamleler**" adını verdiğimiz testleri dersten hemen sonra çözdüğünde varsa coğrafya dertlerini üç hamlede mat edebilirsin!

Tamam, bu iş oldu!

Her ünitenin sonuna tüm üniteyi kapsayan, üniversite sınavlarında çıkması muhtemel sorulardan oluşan **ünite testleri** ile kitabımızı zenginleştirdik.

başka?

başka

Hamle sorularının ardından, öğrenilen hamleleri bir arada kullanabilmek ve pekiştirmek için ara testler hazırladık.

$E = mc^2$

soruların mutfağında kim mi var?

Bu kitabın arkasında en alt seviyeden en üst seviyeye kadar farklı öğrenci grupları ile uzun yıllar çalışmış usta coğrafya hocaları vardır.

SINIF

İÇİNDEKİLER

Ünite 1

İNSAN, DOĞA VE COĞRAFYA

İnsan - Doğa Etkileşimi	8
Coğrafya Biliminin Bölümleri	9

Ünite 2

YERKÜRENİN ŞEKLİ VE HAREKETLERİ

Yerkürenin Şekli	20
Yerkürenin Günlük Hareketi	21
Yerkürenin Güneş Etrafındaki Hareketi	22
Matematik İklim Kuşakları.....	23

Ünite 3

COĞRAFİ KOORDİNATLAR VE KONUM

Mutlak ve Göreceli Konum	38
Türkiye'nin Konumu	39

Ünite 4

COĞRAFİ REHBERİM: HARİTALAR

Haritaların Özellikleri	52
Haritalarda Eğim, Alan, Uzunluk Hesaplamaları.....	54
Haritalarda Yeryüzü Şekillerini Gösterme Yöntemleri	55

coğrafya

Ünite 5 ATMOSFER VE İKLİM

Atmosfer	72
Sıcaklık	73
Basınç	78
Rüzgarlar	79
Nem	82
Yağış	83
Büyük İklim Tipleri	86
Türkiye'nin İklimi	87

Ünite 6 YERLEŞMELER

Yerleşmelerin Kuruluşu, Gelişmesi ve Yer Seçimi	104
Türkiye'de Yerleşmeler	106
Türkiye'de Yerleşmelerin Tarihçesi	107

Ünite 7 KÜRESEL ORTAM: BÖLGELER VE ÜLKELER

Bölge ve Bölge Çeşitleri	120
Bölge Sınırlarının Belirlenmesi	121

Ünite 8 ÇEVRE VE TOPLUM

İnsanların Doğal Ortamı Kullanma Şekilleri	132
Doğal Ortama İnsan Etkisi	133

HAMLE 3 CEVAPLAR143

aklında bulunsun!

3 HAMLEDE M1T

Üşenme,
erteleme,
vazgeçme!

Dersi
derste
öğren!

Anlamadığın
her şeyi
sor!

Öğretmenini
iyi dinle!

Bol
soru çöz!

Bir soruda tikanırsan
en sona bırak,
çözdüğünü **göreceksin!**

**Boş soru
bırakma!**

tüm bunlara rağmen
hala çözemediğin soru
varsa kitabımızın
internet sayfasından,
öğretmeninden ya da
arkadaşlarından yardım al!
Asla vazgeçme!

Çözemediğin
soruları hemen geçme!

Uğraş!

Yukarıda belirttiğimiz
şekilde çalıştığında
öğrendiklerini kolay kolay
unutmadığını ve
aldığın mesafeyi görünce
şaşıracaksın!

coğrafya, mutluluk oldu.

1. Ünite
İNSAN, DOĞA
VE COĞRAFYA

İNSAN - DOĞA ETKİLEŞİMİ

COĞRAFYA BİLİMİNİN BÖLÜMLERİ

2. Ünite
Yerkürenin
Şekli ve
Hareketleri

HAMLE - 1

kuralı öğren!

İnsan-Doğa etkileşimi

İnsanın yaşamını sürdürdüğü, canlı ve cansız tüm unsurları içerisinde barındıran yere **ortam(çevre)**, doğal şartların etkisiyle meydana gelen olayların oluşturduğu yere **doğal ortam** denir.

Doğal ortamı oluşturan 4 ortam bulunmaktadır:

Atmosfer: Yerküreyi saran gazlardan oluşan ve içerisinde hava olayları meydana gelen ortamdır.

Litosfer: Kayaçlardan meydana gelen ve dağ, ova, vadi, plato gibi yer şekillerinden oluşan ortamdır.

Hidrosfer: Dünyadaki suların tamamının oluşturduğu ortamdır.

Biyosfer: Bitki ve hayvanların oluşturduğu ortamdır.

Yeryüzünde insan eliyle yapılan tüm faaliyetlerin oluşturduğu ortama **beşeri ortam** denir.

Birbiriyle etkileşim içinde olan dört doğal ortam ve beşeri ortamın birlikte oluşturduğu ortama **coğrafi ortam** denir. Coğrafyanın inceleme alanı coğrafi ortam içerisinde gelişen insan-doğa etkileşimidir.

İnsanlar yaptıkları faaliyetler ile doğaya müdahale ederler ve doğayı değiştirirler.

Doğal şartlar insanların yaşamı ve faaliyetleri üzerinde etkilidir.

Doğanın insan faaliyetleri üzerindeki etkisi sanayi devrimine kadar çok fazla iken sanayi devriminden sonra insanlar doğa üzerinde çok etkili konuma gelmişlerdir.

İnsanın doğaya olumlu müdahaleleri: Ağaçlandırma çalışmaları, nesli tükenmekte olan bitki ve hayvanların korunması, su kaynaklarının etkin ve verimli kullanılması, erozyonu önleme çalışmaları vb.

İnsanın doğaya olumsuz müdahaleleri: Konut ve yol yapmak için ormanları tahrip etmesi, madencilik için arazi yapısını bozmak, fabrikalardan çıkan gazların havayı kirletmesi vb.

HAMLE - 2

örneği incele!

Örnek:

Doğal ortamlar atmosfer, hidrosfer, biyosfer ve litosferden oluşur.

Aşağıda verilen olaylardan hangisi hidrosferde meydana gelen olaylar içerisinde yer almaz?

- A) Akarsuların denize dökülmesi
- B) Göllerin dağılışı
- C) Yağışın oluşumu
- D) Denizlerin okyanuslara bağlanması
- E) Göllerin akarsular ile beslenmesi

Çözüm:

A,B,D ve E seçeneklerindeki olaylar hidrosfer yani su kürede meydana gelirken C şıkkındaki yağışın oluşumu atmosfer yani hava kürede meydana gelmektedir.

Cevap: C

HAMLE - 3

bir de sen dene!

1. I. Tropikal bölgelerde yaşayan insanların ince kıyafetler giymesi
II. Asya ve Avrupa kıtalarının Marmaray ile deniz altından birbirine bağlanması
III. Kutup bölgelerinde tarımsal faaliyetlerin yapılamaması

Yukarıda verilenlerden hangileri insanın doğaya müdahalesine örnek olarak verilebilir?

2. – Ağaç
– Göl
– Vadi
– Plato
– Nehir

Yukarıda verilenlerden kaç tanesi litosfer ortamında bulunmaktadır?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

HAMLE-1

kuralı öğren!

FİZİKİ COĞRAFYA

Kartografya: Harita çizim bilimi

Biyocoğrafya: Canlıların dağılışını inceleyen bilim

Klimatoloji: İklim bilimi

Jeomorfoloji: Yer şekilleri bilimi

Hidrografya: Yeryüzündeki suların dağılışını ve yapısını inceleyen bilim

BEŞERİ COĞRAFYA

Tarihi Coğrafya, Sosyal Coğrafya, Ekonomik Coğrafya, Nüfus Coğrafyası (Demografya), Siyasi Coğrafya

Hidrografya

- Limnoloji (Göl bilimi)
- Oseonografya (Okyanus bilimi)
- Potamoloji (Akarsu bilimi)

Jeomorfoloji

- Litoloji (Kayaç bilimi)
- Pedoloji (Toprak bilimi)

Biyocoğrafya

- Zooloji (Hayvan bilimi)
- Botanik (Bitki bilimi)

Ekonomik Coğrafya

- Tarım Coğrafyası
- Turizm Coğrafyası
- Sanayi Coğrafyası
- Ulaşım Coğrafyası

Tarihsel Süreçte Coğrafya Biliminin Gelişimi ve Öncüleri

İlk Çağ'da Coğrafya: Bu dönemde basit gözlemler yapılmış ve bu gözlemlerden elde edilen bilgilerle yeryüzünün basit harita çizimleri yapılmıştır. Ayrıca bu dönemde evrenin, doğanın ve insanın kaynağını anlamlandırma çabası vardır. Bu dönemdeki önemli coğrafyacılar: Herodot, Platon, Aristo, Batlamyus, Strabon.

Orta Çağ'da Coğrafya: Bu dönemde Batı dünyasında coğrafya bilimi duraklama dönemine girmiştir ve Müslüman bilim adamları coğrafya bilimine büyük katkılar sunmuşlardır. Dini bilgilerin tespiti için Ay ve Güneş ile ilgilenen coğrafyacılar astronomi, matematik, coğrafya ve haritacılık ile ilgilenmişlerdir. Biruni Dünya'nın çevresel uzunluğunu, yarıçapını ve meridyen yaylarının uzunluğunu bulmuştur. İbn-i Haldun jeopolitik ve siyasi coğrafya üzerine çalışmıştır. Ayrıca İbn-i Batuta, Uluğ Bey, Mesudi ve İdrisi bu dönemdeki önemli coğrafyacılarıdır.

Yeni Çağ'da Coğrafya: Bu dönemde Büyük Coğrafi Keşifler gerçekleşmiştir. Kristof Kolomb Amerika kıtasını, Bartelmi Diaz Ümit Burnu'nu keşfetmişlerdir. İlerleyen dönemlerde de Okyanusya keşfedilmiş Hint okyanusundan Hindistan'a ulaşılmıştır. Bu dönemde Osmanlı'da Evliya Çelebi, Piri Reis ve Katip Çelebi coğrafyaya katkıda bulunmuşlardır.

Yakın Çağ'da Coğrafya: Coğrafya araştırma, yöntem ve teknikler ile tam bir bilim niteliği kazanmıştır. Fiziki coğrafyanın kurucusu Alexander von Humboldt, beşeri coğrafyanın kurucusu Karl Ritter bu dönemde yaşamıştır.

HAMLE-2

örneği incele!

Örnek:

Coğrafya beşeri coğrafya ve fiziki coğrafya olmak üzere iki ana bölüme ayrılır.

Buna göre, aşağıda verilenlerden hangisi beşeri coğrafyanın ilgilendiği konular arasında yer alır?

- A) Akdeniz ikliminin özellikleri
- B) Türkiye'nin etrafındaki denizler
- C) Tropikal kuşakta yaşayan canlı türleri
- D) Dünya'da raylı sistemlerin geliştiği bölgeler
- E) Dünya'da petrol yataklarının dağılışı

Çözüm:

A, B, C ve E şıklarında verilen durumların oluşmasında insan etkisi yoktur. Raylı sistemlerin yapımı insanlar tarafından gerçekleştirildiği için beşeri faaliyetler arasında yer alır.

Cevap: D

HAMLE-3

bir de sen dene!

1. Karadeniz Bölgesinde yağış rejimi düzenli olduğu için yılın büyük bölümü yağışlı ve bulutlu geçer. Sıcaklık yaz aylarında çok yükselmez iken kış aylarında da çok düşük değerler göstermez.

Yukarıda verilen paragraftaki bilgilerle coğrafyanın hangi bölümü ilgilenir?

2. I. Akarsularının akım özellikleri
II. Tarım faaliyetlerinin türleri
III. Enerji üretilen santralleri
IV. İkliminin özellikleri

Bir ülkenin yukarıda verilen özelliklerinden hangileri ekonomik coğrafyasının özellikleri arasında yer alır?

1. Doğa ile insan arasında sürekli bir etkileşim vardır. İnsan doğayı değiştirirken bazen olumlu bazen olumsuz etkilerde bulunur.

Buna göre aşağıdaki beşeri faaliyetlerden hangisi, insanın doğaya yaptığı olumsuz etkiler arasında yer alır?

- A) Tarla arazisi yapmak için ormanları kesmek
B) Erozyonu önlemek için ağaçlandırma yapmak
C) Nesli tükenmek üzere olan pandaları koruma altına almak
D) Atık suları arıtarak yeniden kullanılabilir hale getirmek
E) Hava kirliliğinin azaltılması için yeşil alanların çoğaltılması

2. Coğrafyanın gelişim sürecinde özellikle Orta çağ'da Müslüman bilim adamlarının katkıları çok büyüktür.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi Orta çağ'da yaşayan Müslüman bilim adamları arasında yer alır?

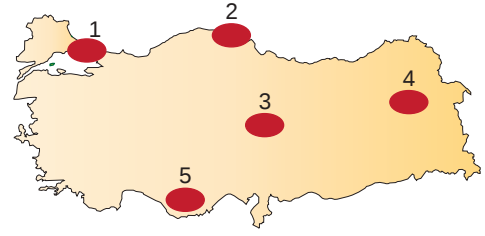
- A) Heredot
B) Batlamyus
C) İbn Haldun
D) Karl Ritter
E) Bartelmi Diaz

3. Sanayi devriminden sonra insanın doğaya müdahalesi artmış ve zor koşullar altında yaşamını sürdürme ve gelişme imkanı bulmuştur. Ancak insanın doğaya bağımlılığı tamamen ortadan kalkmış değildir.

Buna göre, aşağıda verilenlerden hangisi insanın doğaya bağımlı olduğunu ispatlar ?

- A) Dağların içine tüneller yapılması
B) İletişimi sağlamak için atmosfere uydular göndermesi
C) Kurak bölgelerde yapay akarsuların yapılması
D) Havayolunun geliştirilmesi ile uzak yerlere ulaşımın kolaylaşması
E) Dünya nüfusunun yarısından fazlasının orta (ılıman) kuşakta yaşamını sürdürmesi

4.

Yoğun nüfuslu olan yerlerde ve sanayinin geliştiği yerlerde insanın doğaya olumsuz müdahalesi daha fazladır.

Buna göre yukarıda verilen Türkiye haritasında işaretli bölgelerden hangisinde beşeri faaliyetlerin doğaya olumsuz etkisi daha fazladır?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

5.

I

II

Yukarıda verilen doğal unsurların coğrafyanın alt dallarından hangisinde yer aldığı, aşağıdakilerden hangisinde sırasıyla doğru olarak verilmiştir?

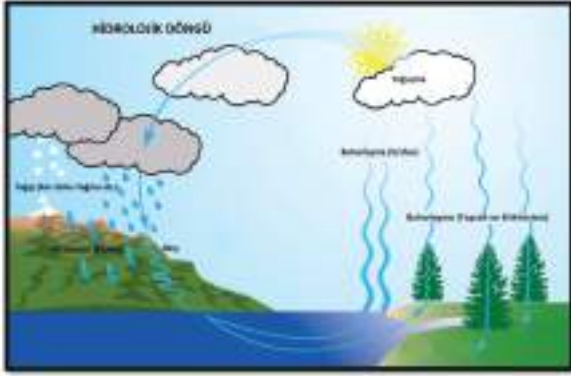
	I	II
A)	Kartograyfa	Hidrografya
B)	Hidrografya	Jeomorfoloji
C)	Jeomorfoloji	Klimatoloji
D)	Klimatoloji	Jeomorfoloji
E)	Hidrografya	Klimatoloji

6. Aşağıda verilen beşeri unsurlardan hangisi günümüze daha yakın dönemde insan hayatında yer almaya başlamıştır?

- A) Köprüler
B) Havayolu ulaşımı
C) Tüneller
D) Raylı ulaşım
E) Viyadükler

1. Aşağıdaki şekilde hidrolojik döngü (su döngüsü) verilmiştir.

Yukarıda verilen şekle bakıldığında aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Buharlaşma belirli bir sıcaklığın altında gerçekleşmez
- B) Dünyadaki tek döngü su döngüsüdür
- C) Bazı bitkiler terleme yapamazlar
- D) Doğal ortamlar birbirleri ile etkileşim halindedir
- E) Hidrolojik döngü son yıllarda hızlanmıştır

2. – Dünya'nın yarıçapını hesaplamıştır
– Amerika kıtasını keşfetmiştir
– Beşeri coğrafyanın kurucusudur
– Siyasi coğrafya ve jeopolitik konuları üzerinde eserler yazmıştır.

Yukarıda verilen bilgiler ile aşağıda verilen coğrafyacılar eşleştirildiğinde, hangi coğrafyacı hakkında bilgi verilmediği görülür?

- A) Batlamyus
- B) Karl Ritter
- C) İbn-i Haldun
- D) Kristof Kolomb
- E) Biruni

3. Muson bölgesinde yaz aylarında aşırı miktarda yağan yağmurlar heyelan olaylarına yol açmaktadır.

Buna göre, yukarıda verilen bilgide hangi iki doğal ortamın birbiri ile etkileşimi verilmiştir?

- A) Hidrosfer ile Litosfer
- B) Litosfer ile Biyosfer
- C) Atmosfer ile Hidrosfer
- D) Atmosfer ile Litosfer
- E) Biyosfer ile Atmosfer

- 4.

Benin'de bulunan Ganvie kasabası Afrika'nın Venedik'i olarak biliniyor. 16. ve 17. yüzyılda inşa edilmiş olan bu kasabanın 20.000 nüfusu bulunuyor ve insanlar suların üzerinde yaşamını sürdürüyor. Turistler için oldukça cazip olan bu kasabanın geçim kaynağı tarım ve balıkçılıktır.

Verilen bilgilere ve fotoğrafa bakıldığında, yukarıdaki durumun aşağıdakilerden hangisine örnek oluşturabileceği söylenir?

- A) İnsanın doğaya olumsuz etkisi
- B) İnsanın doğaya olumlu etkisi
- C) İnsanın doğaya adaptasyonu
- D) Doğanın insana olumlu etkisi
- E) Doğanın insana olumsuz etkisi

- 5.

Yukarıda verilen dünya haritasında işaretli yerlerden hangisinde, insanların yıl boyu farklı kalınlıkta kıyafetler kullanması gereklidir?

- A) 1
- B) 2
- C) 3
- D) 4
- E) 5

6. Coğrafyanın araştırma prensiplerinde aşağıda verilen so-
rulardan hangisi yoktur?

- A) Nerede?
- B) Nasıl?
- C) Ne zaman?
- D) Ne?
- E) Ne kadar?

1. Gelişmiş ülkeler sahip oldukları teknolojiler ve sanayi imkanları sayesinde, doğayı kendi ihtiyaçları doğrultusunda değiştirebilir.

Buna göre, aşağıdaki ülkelerden hangisinde insanların doğal çevre üzerinde yaptıkları değişiklikler daha azdır?

- A) İngiltere
B) A.B.D
C) Rusya
D) Meksika
E) Kanada

2. Aşağıdaki doğal olay meydana geldiği ortam eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?

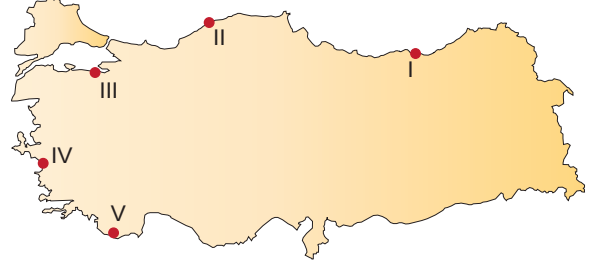
- A) Heyelan → Litosfer
B) Kar yağışı → Atmosfer
C) Bitki örtüsünün dağılışı → Litosfer
D) Su buharının yoğunlaşması → Atmosfer
E) Denizlerin yoğunluğu → Hidrosfer

3. – İklim olaylarını inceler
– Harita çizim bilimidir
– Dünya'nın şekli ve boyutlarını inceler
– Ülke ve bölgelerin geçim tarzlarını inceler

Yukarıda verilenler ile aşağıdaki coğrafya bilim dalları eşleştirildiğinde hangisi dışarıda kalır?

- A) Klimatoloji
B) Kartografya
C) Ekonomik coğrafya
D) Matematik coğrafya
E) Hidrografya

4. İnsanlar doğal şartları kendi ihtiyaçları doğrultusunda değiştirirler. Bunun örneklerinden birisi de Türkiye'de görülmüştür. Yer şekilleri havaalanı yapımına uygun olmayan bir bölgede deniz doldurularak havaalanı yapılmıştır.

Buna göre, verilen Türkiye haritasında işaretli yerlerden hangisi yukarıdaki durumun gerçekleştiği bölgedir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

5. Atmosfer, hidrosfer, biosfer ve jeosfer gibi doğal çevrelerin süreç ve değişimlerini inceleyen bilime fiziki coğrafya denir.

Buna göre, aşağıda verilenlerden hangisi fiziki coğrafyanın inceleme konularından birisi olamaz?

- A) Depremlerin oluşumu ve dağılışı
B) Yer şekillerinin oluşumu ve dağılışı
C) Akarsuların yer yüzüne dağılışı
D) Nüfusun yer yüzüne dağılışı
E) Bitki örtüsünün yer yüzüne dağılışı

6. Dağların kıyıya paralel olduğu yerlerde hava kütleleri yükselerek soğuduğu için yağış başlar (I). Yağışın miktarı ve sıcaklık derecesine göre bitki örtüsü oluşur (II). Türkiye'de Doğu Karadeniz en çok yağış alan bölüm iken en kurak bölüm Tuz gölü çevresidir (III).

Buna göre, yukarıda verilen paragraftaki numaralanmış cümleler ile coğrafyanın ilkeleri eşleştirildiğinde aşağıda verilenlerden hangisi doğru olur?

	I	II	III
A)	Dağılışı	Nedensellik	İlgi - bağıntı
B)	İlgi - bağıntı	Nedensellik	Dağılışı
C)	Nedensellik	İlgi - bağıntı	Dağılışı
D)	Dağılışı	İlgi - bağıntı	Nedensellik
E)	Nedensellik	Dağılışı	İlgi - bağıntı

1. I. Türkiye'de fındık tarımı en çok nerelerde yapılır?
II. Engebeli arazilerin yerleşme üzerindeki etkisi nasıldır?

Yukarıdaki sorulara verilecek cevapların coğrafyanın hangi prensibi ile ilgili olduğu seçeneklerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A) Nedensellik - İlişki kurma
B) Dağılış - İlişki kurma
C) Nedensellik - Dağılış
D) Dağılış - Nedensellik
E) İlişki kurma - Nedensellik

2. I. Ovalar → Yerleşim alanı
II. Platolar → Hayvancılık
III. Deniz kıyıları → Turizm alanları
IV. Dağlar → Kış turizmi

Yukarıda verilen doğal bölgeler ile eşleştirilen beşeri müdahalelerden hangisi yanlış arazi kullanımına örnektir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız III
C) I ve II
D) II ve IV
E) III ve IV

3. Aşağıda Türkiye fiziki haritası verilmiştir.

Buna göre, yukarıdaki Türkiye haritasına bakılarak aşağıdakilerden hangisi hakkında yorum yapılamaz?

- A) Türkiye'nin dağları
B) Türkiye'nin ovaları
C) Türkiye'nin gölleri
D) Türkiye'nin akarsuları
E) Türkiye'nin il sınırları

4. Aşağıda Güneydoğu Anadolu bölgesinin yağış haritası verilmiştir.

Yukarıda verilen harita, coğrafyanın alt dallarından hangisinin ilgi alanına girer?

- A) Klimatoloji
B) Jeomorfoloji
C) Demografi haritası
D) Biyocoğrafya
E) Hidrografya

5. Aşağıda verilenlerden hangisi insanların doğaya olumsuz etkisine örnek gösterilebilir?

- A) Akdeniz ikliminde maki bitki örtüsünün görülmesi
B) Japonya'da aktif volkanların bulunması
C) Hayvan soylarının ıslah edilmesi
D) Yerleşme yapımı için ormanların tahrip edilmesi
E) Kurak bölgelerde insanların göçebe yaşam sürmesi

6. A – B kentleri arasındaki uzaklığın 12 cm olarak gösterildiği bir haritanın ölçeği 2 kat büyütülürse bu iki kent arası ikinci haritada kaç cm olarak gösterilir?

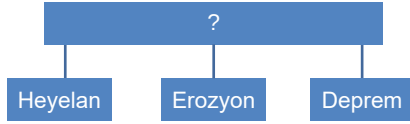
- A) 24
B) 6
C) 2
D) 48
E) 8

1. I. Tünel
II. Çağlayan
III. Obruk
IV. Baraj gölü

Yukarıda verilenlerin doğal ve beşeri unsur olarak sınıflandırılması aşağıdakilerden hangisinde doğru verilmiştir?

	Doğal unsur	Beşeri unsur
A)	I ve III	II ve IV
B)	II ve IV	I ve III
C)	II ve III	I ve IV
D)	I ve IV	II ve III
E)	I ve II	III ve IV

2.

Yukarıda verilen kavram haritasında ‘?’ işareti ile gösterilen yere aşağıdaki doğal ortamlardan hangisi getirilmelidir?

- A) Litosfer B) Atmosfer
C) Hidrosfer D) Biyosfer
E) Termosfer

3. İnsanlar ulaşım imkanlarını geliştirmek adına bir çok beşeri unsur meydana getirmişlerdir.

Aşağıda verilenlerden hangisi, ulaşım imkanlarını geliştirmek adına yapılan beşeri unsurlar arasında yer almaz?

- A) Süveyş kanalı
B) Panama kanalı
C) Manş tüneli
D) Marmaray
E) Bering boğazı

4. Aşağıda verilenlerden hangisi, beşeri ve ekonomik coğrafyanın alt dalları arasında yer almaz?

- A) Yerleşme coğrafyası
B) Turizm coğrafyası
C) Kültürel coğrafya
D) Matematik coğrafya
E) Sanayi coğrafyası

5. Aşağıda Türkiye fiziki haritası verilmiştir.

Yukarıdaki haritaya bakarak inceleme yapabilecek bilim dalları arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Demografi
B) Jeomorfoloji
C) Limnoloji
D) Potamoloji
E) Kartografya

6. – Çay ekim alanlarını inceleme alanlarına girer
– Tekniğin ve coğrafyanın birbirine yaptığı etkiyi inceleyen bilim
– Yeryüzündeki kayaç yapısını inceler
– Haritaların hazırlanışı ve haritalardan yararlanış esaslarını inceler

Yukarıda verilen bilgiler ile aşağıdakiler eşleştirildiğinde hangisi dışarıda kalır?

- A) Tarım coğrafyası
B) Litoloji
C) Klimatoloji
D) Teknocoğrafya
E) Kartografya

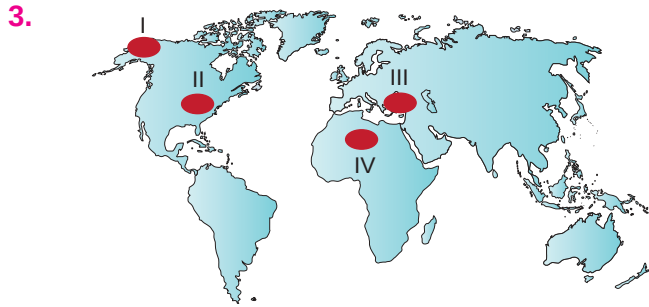
1. Bilimsel ve estetik bakımından, milli ve milletlerarası ender bulunan tabii ve kültürel kaynak değerleri ile koruma, dinlenme ve turizm alanlarına sahip tabiat parçalarına milli park denir.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi Dünya'daki milli parklar arasında yer almaz?

- A) Yellowstone
- B) Altındere Vadisi
- C) Serengeti
- D) Göreme
- E) Tarihi yarımada

2. Aşağıda verilenlerden hangisinde coğrafyanın dağılışı ilkesinden yararlanılmamıştır?

- A) Yer altı kaynakları zengin olan ülkelerin gelişmişlik düzeyinin fazla olması
- B) Dünya'da aktif volkanların kıta kenarlarında olması
- C) Ekvatorial bölgede ormanların yaygın olması
- D) Akdeniz havzasındaki bitki örtüsünün maki olması
- E) Türkiye'deki pasif volkanik dağların Doğu Anadolu ve İç Anadolu bölgesinde bulunması

Yukarıdaki Dünya haritasında işaretli yerlerden hangilerinde iklim şartlarının olumsuz olmasından dolayı nüfus yoğunluğu azdır?

- A) Yalnız II
- B) I ve II
- C) II ve III
- D) I ve IV
- E) III ve IV

4. Türkiye sahip olduğu coğrafi imkanlar nedeniyle Dünya'nın önemli turizm bölgelerinden birisidir. Birçok farklı bölgede birçok farklı turizm faaliyeti gerçekleştirilir.

Buna göre, aşağıdaki turizm yerleri ile turizm faaliyetleri eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?

- A) İstanbul → Kültür turizmi
- B) Artvin → Doğa turizmi
- C) Kayseri → Kış turizmi
- D) Yalova → Sağlık turizmi
- E) Rize → Deniz turizmi

5. Günümüze yakın dönemde ülkemizde çok önemli coğrafyacı bilim adamları yetişmiş ve coğrafyaya çok büyük katkılar sunmuşlardır.

Buna göre aşağıda verilenlerden hangisi, günümüze yakın dönemde yaşayan coğrafyacı bilim adamlarından biri değildir?

- A) Reşat İzbirak
- B) Besim Darkot
- C) Sırrı Erinç
- D) Ali Kuşçu
- E) Faik Sabri Duran

6. Göller, insanların beşeri faaliyetleri açısından oldukça önemli alanlardır.

Aşağıdakilerden hangisi, göllerden yararlanma şekilleri arasında gösterilemez?

- A) Balıkçılık
- B) Sulama
- C) Ulaşım
- D) Turizm
- E) Yerleşme

1. Beşeri faaliyetler için önemli bir dönüm noktası olan tarım devrimi günümüzden yaklaşık 10 bin yıl önce gerçekleşmiştir.

Tarım devrimi sonucunda;

- I. Yerleşik yaşam başladı
- II. Nüfus artış hızı arttı
- III. Gıdaya ulaşım kolaylaştı

gibi yukarıda verilenlerden hangileri ortaya çıkmıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

2. Japonların temel tüketim alışkanlıkları arasında deniz ürünleri çok önemli bir yer tutar. Hemen her öğünde deniz ürünlerini tüketen Japonlar, deniz mahsullerinin birçoğunu severek tüketmektedir. Türklerde ise beslenme alışkanlıklarında deniz ürünleri önemli bir yer tutmaz. Türklerde genellikle et ürünleri ve bitkisel ürünler temel besin kaynaklarını oluşturmaktadır.

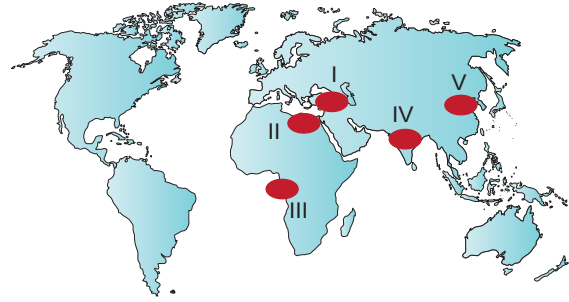
Yukarıda verilen durumun ortaya çıkmasına neden olan temel faktör aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Nüfus artış hızlarının farklı olması
B) Kültürlerinin oluşup geliştiği yerlerin doğal şartlarının farklı olması
C) Yaşadıkları bölgenin birbirinden çok uzak olması
D) Yönetim şekillerinin farklı olması
E) Nüfus miktarlarının farklı olması

3. ve 4. soruyu aşağıdaki açıklamaya uygun olarak cevaplayınız.

İnsanlar temel ihtiyaçlarını karşılamak için doğaya bağımlıdır. Bu yüzden ilk yerleşmeler genellikle akarsuların kenarlarına kurulmuştur.

3.

Buna göre, yukarıdaki Dünya haritasında işaretli bölgelerden hangisi yukarıda verilen açıklamaya örnek olarak gösterilecek alanlar arasında yer almaz?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

4. Aşağıdaki akarsulardan hangisi, çevresinde ilk yerleşmelerin kurulduğu akarsular arasında yer almamaktadır?

- A) Nil nehri B) Fırat nehri
C) Dicle nehri D) Amazon nehri
E) Ganj nehri

5.

- I. Yer şekilleri
- II. Yükselti
- III. Ulaşım imkanları
- IV. İklim özellikleri

Yukarıda verilenlerden hangileri, yerleşmelerin yer seçiminde etkili olan beşeri faktörler arasında yer almaktadır?

- A) Yalnız II B) Yalnız III C) I ve II
D) II ve IV E) III ve IV

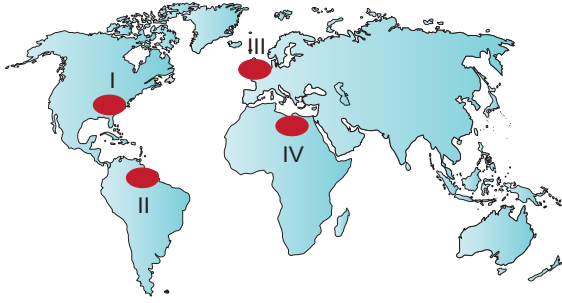

1. Ülkemizde dağlar genellikle doğu-batı yönlü olarak uzanmaktadır. Buna bağlı olarak da kara ve demir yolları genellikle doğu-batı yönlü gelişmiştir. Kuzey-güney yönlü ulaşımın genellikle geçitler ile sağlanmaktadır.

Yukarıda anlatılan durumda, ulaşım faaliyetleri üzerinde aşağıdakilerden hangisinin etkisinden söz edilmektedir?

- A) Yer şekillerinin etkisi
B) Yükseltinin etkisi
C) İklimin etkisi
D) Bitki örtüsünün etkisi
E) Ekonomik faaliyetlerin etkisi

2. Gelişmiş ülkelerin bulunduğu bölgelerde sanayi, ulaşım gibi beşeri faaliyetler daha yaygın olduğu için insanların doğaya olumsuz etkisi daha fazladır.

Buna göre, yukarıda verilen Dünya haritasında işaretli bölgelerden hangilerinde insanların doğaya olumsuz etkisi daha fazladır?

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) II ve IV
E) III ve IV

3. I. Erozyon
II. Hava kirliliği
III. Okyanusların kirlenmesi
IV. Aşırı avlanma

Yukarıda verilen doğal çevreye olumsuz müdahalelerden hangileri, litosferde meydana gelecek değişikliklere yol açar?

- A) Yalnız I
B) Yalnız IV
C) I ve II
D) II ve III
E) III ve IV

4. Coğrafya dersinde, öğretmeni Nurgül'e kabartma haritası yapması için bir ödev vermiştir. Ödevini yapmak için kırtasiyeye giden Nurgül gerekli malzemeleri almış ve eve gelerek haritayı yapmaya çalışmıştır.

Buna göre, Nurgül coğrafyanın alt dallarından hangisinden yararlanarak bir ödev hazırlamaktadır?

- A) Klimatoloji
B) Kartografya
C) Hidrografya
D) Biyocoğrafya
E) Sosyal coğrafya

5. Coğrafya bilimi, araştırma konularını incelerken farklı bilim dallarından da faydalanır. Farklı bilim dalları ile ilgilenen coğrafyanın alt dalları bulunmaktadır.

Buna göre, aşağıda verilen bilim dalı ile coğrafya alt dalları eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?

- A) Hidroloji → Hidrografya
B) Jeoloji → Jeomorfoloji
C) Meteoroloji → Klimatoloji
D) Demografi → Ekonomik coğrafya
E) Politik bilimler → Siyasi coğrafya

6. Aşağıda verilen bilim adamlarından hangisi, yeni çağda coğrafya bilimine katkı sağlamış bilim adamları arasında yer almamaktadır?

- A) Kristof Kolomb
B) Bartolomeu Dias
C) Vasko da Gama
D) Piri Reis
E) Batlamyus

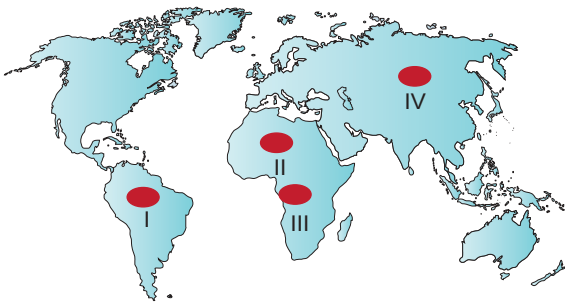
1. 1950 yılında, Amik ovasını su baskınlarından korumak, sıtma hastalıklarına neden olan sivrisineklerle mücadele etmek, kurutulmadan elde edilecek toprağı tarıma kazandırıp, köylüye dağıtmak amacıyla Amik Gölü'nün kurutulması gündeme gelmiştir. Suyun boşaltılması için proje görüşmeleri ve siyasilere görüşmeler sonunda, 1973 yılında kurutma işlemine geçilmiştir. Öncelikle gölü besleyen akarsuların ovadaki yataklarının küçük Asi çayına bağlanması ile başlanmıştır. Yaz aylarında göl sularının çekilmesinden yararlanılarak yeni kanallar açılmış ve gölü besleyen su kaynakları Afrin, Murat ve Comba drenej kanallarıyla Asi nehrine akıtılarak gölün suyu boşaltıldı. 1975 yılında göl tamamen kurutulmuş ve haritadan silinmiştir. Uzunluğu 16 km, genişliği 10 km olan gölün çevresindeki bataklıkla beraber 310 km idi. Gölün kurutulmasından elde edilen araziler, aile başına 20 dönüm olmak üzere köylülere dağıtıldı.

BASINDAN

Yukarıda verilen parçada, Hatay'daki Amik Gölü'nün kurutulması hangi doğal ortama yapılan müdahaleye örnektir?

- A) Atmosfer B) Hidrosfer C) Biyosfer
D) Litosfer E) Magma

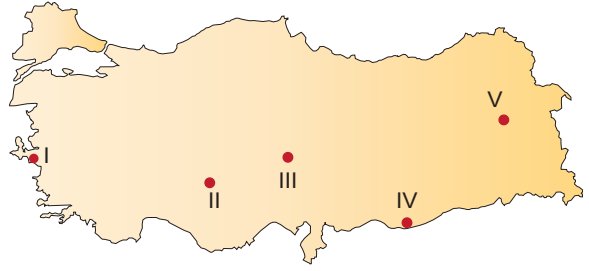
2.

Yukarıdaki Dünya haritasında işaretli bölgelerden hangisinde beşeri faaliyetler kuraklık nedeniyle kısıtlanmış durumdadır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

3.

Yukarıda verilen Türkiye haritasında işaretli bölgelerden hangisinde, ekonomik faaliyetlerin gelişmesi ve çeşitlenmesinden dolayı nüfus yoğunluğu daha fazladır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

4.

- Limnoloji
- Oseonografya
- Potamoloji

Yukarıda verilen bilim dalları, aşağıdaki doğal ortamlardan hangisi içerisinde yer almaktadır?

- A) Biyosfer B) Litosfer
C) Hidrosfer D) Atmosfer
E) Astenosfer

5.

- I. Demografi
- II. Kartografya
- III. Biyocoğrafya
- IV. Klimatoloji

Yukarıda verilen coğrafya alt dallarından hangileri, fiziki coğrafyanın alt dalları arasında yer almaz?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III
D) II ve IV E) III ve IV